

СУДСКА НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЗАХТЕВУ ЗА ПОСТАВЉАЊЕ АКУСТИЧНЕ БАРИЈЕРЕ РАДИ ОТКЛАЊАЊА ПРЕКОМЕРНЕ БУКЕ

Обавезивање туженог на постављање акустичне баријере, ради отклањања прекомерне буке, је имовинскоправни захтев који ужива судску заштиту.

Из образложења:

"Према стању у списима, тужилац је тужбом тражио обавезивање тужених да изграде физикотехничку заштиту – акустичне баријере на месту предвиђеном планом детаљне регулације ПДР "Х" Београд, специфицирајући правац, дужину и начин градње баријере, с тим да се овлашћује тужилац да о трошку тужених изгради акустичне баријере уколико тужени то не учине.

Нижестепени судови су из садржине Статута тужиоца утврдили да је тужилац невладино и непрофитно удружење основано на неодређено време ради остваривања циљева у заштити животне средине становника "Р.П". Сходно правилима из члана 4. тачка 5. Закона о заштити од буке у животној средини тужилац је субјект заштите животне средине од буке на територији Републике Србије, у оквиру својих овлашћења. Тужилац је тужбом истакао захтев за спровођење акустичних мера заштите од буке. О таквом захтеву одлучује орган управе – републички инспектор за заштиту животне средине, сходно одредбама члана 32. став 1. тачка 4. Закона о заштити од буке у животној средини. Зато је по становишту нижестепених судова, суд апсолутно ненадлежан за поступање по таквом захтеву. Из наведених разлога је одбачена тужба.

Према оцени Врховног касационог суда, основано се у ревизији указује на погрешан закључак нижестепених судова.

Одредбом члана 1. Закона о парничном поступку прописано је да се овим Законом уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за решавање спорова између осталог и из имовинскоправних и других грађанскоправних односа.

Надлежност суда одређује се према чињеничним наводима и образложењу тужбе. У конкретном случају из чињеничних навода тужбе произлази да су тужени извођењем заједничких радова проузроковали буку изнад нивоа прописаног Правилником о дозвољеним нивоима буке у животној средини за стамбена подручја. Нису предузели све мере заштите од повећаног нивоа буке. Ниво буке изнад дозвољеног установљен је мониторингом који је 6.8.2015. године извршило Министарство пољопривреде и заштите животне средине. Ради се о сметњама које прелазе уобичајену границу. Зато тужилац који је основан као субјект заштите животне средине од буке, тужбом тражи обавезивање тужених на постављање акустичних баријера, ради отклањања прекомерне буке. Тужбени захтев заснива између осталог и на одредбама члана 156. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 156. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да ће суд на захтев заинтересованог лица наредити да се предузму одговарајуће мере за спречавање настанка штете или узнемиравања или да се отклони извор опасности на трошак држаоца извора опасности, ако овај сам то не учини. Из ове законске одредбе произлази право сваког лица да тражи предузимање мера за отклањање сметње од које прети настанак штете или узнемиравање, односно отклањање извора опасности. То се односи и на заштиту од буке. Правно средство које закон установљавања у таквој

ситуацији је захтев за отклањање опасности од штете односно узнемиравања. Опасност се отклања уклањањем извора опасности. Извор опасности представља свака ствар која проузрокује штетне ефекте од којих може настати штета или узнемиравање за једно или вишелица. Закон не говори само о опасности од штете већ и о узнемиравању, неугодностима које се не квалификују увек као штета. Дакле, предузимање одговарајућих превентивних мера за отклањање сметње од које прети настанак штете или узнемиравање може се остварити и непосредним обраћањем суду. У сметње средине сврстава се и бука.

Тужилац је тужбеним захтевом управо тражио обавезивање тужених на предузимање мера за отклањање сметњи од којих прети узнемиравање, односно отклањање прекомерне буке, на начин дефинисан у тужби. То је обавезивање тужених да изграде физичко-техничку заштиту – акустичне баријере на месту предвиђеном планом детаљне регулације ПТР "Хиподром" Београд. Зато се основано у ревизији указује да су нижестепени судови у конкретном случају пропустили да примене одредбу члана 156. став 2. Закона о облигационим односима. Предмет тужбеног захтева је обавезивање тужених на чинидбу прописану овом законском одредбом која предвиђа предузимање одговарајућих мера на захтев заинтересованог лица, за спречавање настанка штете или узнемиравања. Ради се о имовинскоправном захтеву о ком, сагласно одредби члана 1. Закона о парничном поступку одлучује суд.

Из тих разлога стекли су се услови за укидање нижестепених решења и враћање предмета првостепеном суду на суђење и мериторно одлучивање о постављеном тужбеном захтеву".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Прев 432/18 од 25.10.2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 10.12.2019. године)